

Opgave 1 Het publieke leven van de smartphone-generatie

De eerste generatie die nooit een wereld zonder internet of smartphone heeft meegemaakt, wordt de iGen genoemd. In *Picture Perfect* doet journalist Kelli van der Waals verslag van haar gesprekken met jongeren uit generatie iGen over hun online leven:

tekst 1

Instagram is, in Suzy's woorden, een profiel van wie je bent. 'Het is gewoon: Dit ben ik. Maar dan wel de sociale, zekere, aardige, mooie kant van jezelf. De kant waarvan mensen zouden denken: O! In plaats van: O. Waarvan mensen denken: zij lijkt me wel tof.'

Haar vriendin Aenea, een pienter meisje met fijne gezichtstrekken, vergelijkt het met hoe je je kleding uitkiest en hoe je daarmee wilt bepalen hoe je overkomt. Echt een goede vergelijking, vindt Suzy.

bron: Kelli van der Waals, Picture Perfect, 2020

- 2p 1 Leg met een voorbeeld uit tekst 1 uit:
- wat het betekent dat de mens zich tot zichzelf-in-de-wereld verhoudt, en
 - wat het verschil is tussen mensen en dieren volgens Cassirer.

Influencers, zoals Kim Kardashian, hebben een belangrijke invloed (gehad) op hoe je eruit zou moeten zien volgens sociale media. Vrijwel dagelijks posten ze perfect gefotoshopte selfies, die door miljoenen volgers worden gezien. Uit onderzoek blijkt dat vooral jongeren door deze online beeldcultuur druk voelen om ook aan een ideaalplaatje te voldoen. Het maken van een goede selfie voor Instagram is een kunst apart. Suzy vertelt dat zij en haar vriendinnen voor een selfie een geïmproviseerd fotogezicht opzetten, de ogen wat opengesperd, een beetje prullen met de mond. Eén vriendin wordt gezien als 'het grappige meisje' van de groep omdat ze, behalve perfecte selfies, ook lelijke foto's van zichzelf durft te posten. Dit wordt door haar vriendinnen erg bewonderd, terwijl ze andere slechte selfies op Instagram afkeuren.

Authenticiteit is kenmerkend voor de moderne invulling van het goede leven.

- 2p 2 Leg uit dat de selfies op Instagram kunnen passen bij dit moderne ideaal van authenticiteit.
- Beargumenteer vervolgens met het voorbeeld van de selfies op Instagram of volgens jou dit moderne ideaal van authenticiteit zichzelf ondermijnt.

Het kijken en bekeken worden op Instagram draagt bij aan de druk die jongeren door de online beeldcultuur ervaren om aan een ideaalplaatje, zoals dat van Kim Kardashian, te voldoen. Op een openbaar Instagramaccount kan iedereen rondneuzen en ongevraagd commentaar leveren. In dat opzicht is op Instagram sprake van normalisering. Michel Foucault beschreef normalisering aan de hand van het Panopticum, waarin macht automatiseert.

- 2p 3 Leg uit dat macht op Instagram automatiseert.
Leg vervolgens met het voorbeeld van 'aan een ideaalplaatje voldoen' uit dat op Instagram sprake is van normalisering.

Kim Kardashian staat onder andere bekend om haar grote, ronde achterwerk. Inmiddels is dit voor velen een schoonheidsideaal geworden. Zo is de *Brazilian Butt Lift*-operatie wereldwijd een populaire cosmetische ingreep geworden, die steeds meer ingeburgerd raakt. Hierbij wordt vet uit het lichaam weggezogen en ingebracht in de billen.

Deze ingreep heeft veel discussie opgeroepen, onder andere vanwege het risico op ernstige complicaties.

Door virtualisering wordt het lichaam steeds meer als een consumptieartikel gezien.

- 1p 4 Leg uit dat het lichaam door virtualisering steeds meer als een consumptieartikel wordt gezien.

Wat je vindt van de *Brazilian Butt Lift*-operatie hangt af van de waarden en normen die je hanteert.

- 2p 5 Beargumenteer met het voorbeeld van de *Brazilian Butt Lift*-operatie of het volgens jou een probleem is als het lichaam wordt gezien als een consumptieartikel, met:
- een relevante morele waarde, en
 - een daaruit afgeleide norm.

In *Picture Perfect* vertelt Timo over de rol die zijn smartphone speelt in het vullen van zijn dag. 'Ik zit maar te scrollen, in welke app dan ook, totdat ik dezelfde foto's begin te zien. Daar kan ik zo ongeveer een uurtje of drie mee vullen.' Soms wil Timo gewoon even wat opzoeken en komt hij ongemerkt 'heel diep in Instagram terecht'. Als hij dan daarna zijn telefoon weglegt, is hij helemaal kwijt wat hij eigenlijk aan het doen was en baalt hij van de weggegooide tijd.

Om ervoor te zorgen dat gebruikers lang van dezelfde app gebruik blijven maken, is de rij met plaatjes op die apps eindeloos. Dit heet de *bottomless scroll*.

Volgens Aristoteles ben je een goed mens als je deugdzaam leeft en een ware vriend van jezelf bent.

- 1p 6 Leg met een voorbeeld van een ethische deugd uit wanneer Timo volgens Aristoteles goed omgaat met de *bottomless scroll* op Instagram.
- 1p 7 Leg uit of Timo volgens de opvatting van Aristoteles een ware vriend van zichzelf is.

Instagram is een voorbeeld van wat Martin Heidegger 'moderne techniek' noemt. Heidegger ziet drie gevaren van de moderne techniek.

- 1p 8 Leg voor **een** van deze gevaren uit dat dit te herkennen is in het voorbeeld van Timo en de *bottomless scroll*.

Immanuel Kants opvatting van vrijheid en Jeremy Bentham's opvatting van geluk kunnen opgevat worden als verschillende manieren om invulling te geven aan het goede leven.

- 4p 9 Leg met Kants opvatting van vrijheid uit dat Kant het zou **afkeuren** dat Timo zich laat leiden door de *bottomless scroll*.

Leg vervolgens met Bentham's opvatting van geluk uit dat Bentham het zou **afkeuren** dat Timo zich laat leiden door de *bottomless scroll*.

Beargumenteer tot slot hoe jij wilt omgaan met sociale media, met:

- een afweging van Kants opvatting van vrijheid en Bentham's opvatting van geluk, en
- kritiek op een vooronderstelling bij **een** van deze twee opvattingen.